

inquietud

Organ del Partit d'Esquerra Republicana de Granollers i Comarca

La manifestació pro-Estatut de diumenge passat, diu a Espanya, una vegada més, quina és la voluntat del nostre poble, i a Catalunya la confiança que li mereixen els homes que regeixen el seu govern.

Dels treballs publicats en són responsables llurs autors

REDACCIÓ: Plaça Maluquer i Salvador, 15
ADMINISTRACIÓ: Carrer J. Montaña, 70

Granollers, 30 d'Abril de 1932

Preu de subscripció: 2'50 pessetes semestre
Preu del número: 20 cts. • Sortirà els dissabtes

L'aplec de demà

Una visita oportuna

Demà, primer diumenge de Maig, tindrem el goig de rebre la visita dels nostres companys que formen les Joventuts d'Esquerra «Estat Català», els quals han volgut aplegar-se en una gran festa de germanor a l'aire lliure, prop de la font que escampa la frescor de la seva aigua per entre les tiges verdes i tendres de l'herba del prat, sota l'ample volta d'aquest cel vallesà, rutilant i enlluernador.

Benvinguts siguin els braus amics de les nostres Joventuts! Benvinguts, a aquesta terra generosa que és el Vallès dels sembrats ufanosos i dels horitzons amples i clars!

Aquesta visita no pot ésser més oportuna, ara que la primavera ha omplert d'alegria la terra assaonada i el camp presentarà als visitants el seu millor somriure, tal com ho faran els homes d'aquest tros de Catalunya que esperen, com els catalans de les altres comarques, l'hora de la llibertat completa, que ja no pot trigar a sonar.

Hora d'optimisme, aquesta. Hora de passió, hora d'esperança, hora de joventut. El cor s'eixampla i l'esperit s'enfila amunt, amarat de fervor i de joia. Falta ja tan poc de camí!

Benvinguts sigueu, joves de Catalunya, a la nostra llar! Benvingut, també, vos, Francesc Macià, Patriarca de la nostra terra!

Voldriem que la vostra estada entre nosaltres us fos ben plaent, ben agra-dosa. I voldriem, també, que en retornar a la vostra ciutat a renuar la brega de cada dia i de cada hora, recordessiu aquests moments de contacte amb nosaltres, «gent de fóra» que sentim com el qui més aquest fervor patriòtic, aquest instint racial que puja de la terra i ens fa sentir l'orgull de dir-nos catalans, sense el qual no fóra ara possible l'ordenació de la nostra llibertat.

Esquerra Republicana de Granollers

■ Secció Política de «La Unió Liberal» ■

Organitzat per les JOVENTUTS D'ESQUERRA «ESTAT CATALÀ», tindrà lloc

DIUMENGE DIA 1.ER DE MAIG

un

GRANDIOS APLEC A GRANOLLERS I A CANOVELLES

al qual assistiran el nostre

DIGNÍSSIM PRESIDENT FRANCESC MACIÀ

i les més rellevants personalitats del Partit, així com també totes les entitats d'Esquerra de la Comarca

PROGRAMA DE LA FESTA

De nou a deu del matí: ARRIBADA de les Joventuts d'Esquerra «Estat Català» i Centres comarcals al nostre local social «La Unió Liberal».

A les deu: **MÍTING** en el Saló Teatre de «La Unió Liberal», en el qual hi prendran part els següents oradors:

MIQUEL BADIA**ROC BORONAT****JOSEP DENCÀS**

President de les Joventuts d'Estat Català, i Diputat a les Constituents.

JOSEP GRAU JASSANS

Diputat a les Corts Constituents.

JAUME AGUADER

Alcalde de Barcelona.

VENTURA GASSOL

Conseller de Cultura de la Generalitat.

A les dotze: **SORTIDA** dels excursionistes cap a Canovelles, on acamparan.

A les tres de la tarda: **AUDICIÓ DE SARDANES** per la Cobla «La Principal» de Granollers, en el veí poble de Canovelles.

Per «Esquerra Republicana de Granollers»: LA JUNTA

Granollers, 28 d'Abril de 1932

RÚSSIA

La U. R. S. S. té certa analogia amb la Rússia Santa de Pere el Gran, aquella que l'any 1682 el jove Czar tragué de l'obscurantisme, havia restat fins aleshores una cosa ignota; el seu origen era fosc; sols es sabia que unes tribus de nòmades cimbres ocupaven les voreres del Bòsfor i els seites i després els sàrmates ocupaven la part septentrional i que a les darreries del segle III havien penetrat a les regions immenses de Rússia els normands i els esclaus.

Pere el Gran, temperament lluitador, intel·ligent, aimant de les coses del seu poble, feu conèixer al món que la sisena part del seu sòl estava sota el seu domini. El primer de la més tard maleïda dinastia dels Romanoff, que tan mala fi havien de fer, es sentia orgullós d'estendre els seus dominis, des de les terres glacial-àrtiques, fins els països semitropicals de la Crimea. Instruí els seus súbdits, els educà d'una manera occidental i els obrí camí a totes les fronteres i a tots els mars. Des d'aleshores Rússia, la Santa Rússia, fou presentada a la societat civil del món, i el gegant europeu fou a voltes temut i a voltes admirat de tots els pobles.

Veiem, doncs, que fins a l'empenta formidable de Pere Alewix, aquell gran poble, havia restat ignorat. Calgué el sol esforç d'un home per a descobrir-lo. Quina extranya semblança no té amb l'obra gegantina realitzada del plà quinquenal al del dictador dels soviets? La gran obra de Lenin havia restat fosca, enterrada en el roig mausoleu de la plaça del Kremlin, el sentimentalisme de la Revolució havia quedat com vaga ombra a la plaça roja de Moscowa, en el palau d'hivern, envollada, encara, de misterioses paradoxes rasputinians i endormiscada entre la fumerola del Potempkin, i la polsaguera dels exercits cosacs.

Però l'empenta formidable d'un home de ferro ha lograt que la revolució deixés d'ésser un impossible per a convertir-se en objectivisme real. Tota la filosofia abstracta de la revolució s'ha convertit en positivisme pur. L'obra gegant del plà quinquenal ha fet que totes les mirades del món s'adrecessin a Rússia.

Heus ací dos homes, Alewix, Stalin; dues èpoques 1682-1929, que per la seva extranya analogia la història ha ajuntat per a fer de la Santa Rússia, la U. R. S. S.

Parlem-ne un xic de la gran obra del plà quinquenal, encara que per a parlar-ne en síntesi es necessitarien varis volums, i encara ens deixariem moltes coses i molt importants com diu molt bé el cèlebre autor de «A Rússia la Revolució ara comença» en la seva visió objectiva i curosament documentada del programa dels Soviets.

Uns dels fonaments del plà quinquenal ha estat la construcció de vies ferrades. La famosa «Turksib» tan llarga com la de Barcelona a La Corunya ha estat construïda en tres anys (rècord de velocitat en tan magna obra d'enginyeria).

L'èxit del plà depèn, en gran part, de les vies de comunicació, foment

PER LA JUSTÍCIA

Em sembla que fou el Sr. Osorio i Gallardo qui ho va dir, però, fós ell o fós un altre, tant-se-val; el cas és que és veritat: «Quan en un poble la Justícia no es tal Justícia, és el mateix moll de la societat el què està podrit.»

Fer, doncs, que la Justícia sigui vertaderament Justícia, neta de trucs i de trampes, d'enganyis i de combinacions mal intencionades, ha d'ésser un dels objectius primers de la República i, quan sigui aprovat l'Estatut de la nostra autonomia, del Govern de la Generalitat.

Perquè, en aquest punt, la revolució i, per tant, la regeneració que calia, no es feta encara.

Abans de la República, el nostre poble no hi tenia gens de fe en la Justícia. Una experiència llarga i de cada dia li havia demostrat que era com un embut: segons el com, el què i el quí, molt estreta o molt ampla, sols amb un senzill canvi d'aplicació. Després de la República, el nostre poble, amb aquella explosió d'il·lusions, va creure que de llavors endavant, la Justícia seria veritat i, hem de confessar-ho: va equivocar-se un bon xic; en molts casos aquesta Justícia s'ha comportat com abans, reportant cntre la nostra gent una desil·lusió eixaladora.

I això no ha d'ésser. Els qui per les circumstàncies o per convicció i entusiasme, som en les vanguardies de la revolució triomfant, no hem de permetre que, en aquest punt, —i en aquest menys que en cap altre— els enemics d'ella puguin valdre's dels defectes que abans en

la Justícia ja existien i que perduren encara. I hem de voler més: hem de voler que sigui un fet aviat aquella reforma necessària, aquella revolució que cal, no sols en les lleis i en els procediments, sinó en les mateixes persones, les quals són les mateixes d'abans. I això hem de voler-ho, perquè és el què vol el poble, la intenció del qual en Justícia és de la màxima puresa, i perquè ho exigeix la salut i la dignitat de la República.

En un règim de vertadera democràcia i de dignitat, que és el què nosaltres volem per a la nostra República, la justícia, com a atribut, ha d'ésser norma de tot, però d'una manera especial, ha d'ésser d'una puresa immaculada la Justícia: això és, l'orgue que ha de realitzar aquella norma. I les persones encarregades de fer aquesta realització, han de tenir les intencions i les mans molt netes!

* * *

Jo penso reportar en aquestes pàgines una sèrie de casos viscuts i que encara cuejen, en els quals hom podrà veure la manca d'aquesta Justícia. A manera de pròleg, he fet les consideracions precedents. Elles ens plantegen un problema a resoldre, que té, com veu el lector, un interès capital i que està reclamant, de qui calgui, una atenció desperta.

Hem de tenir fe en que aquesta atenció ja existeix en tots aquells obligats a tenir-la i que, quan sigui l'hora oportuna, el problema serà resolt degudament; això és, radicalment, sense contemplacions: tallant

tota la part podrida. Però, mentrestant, nosaltres hem d'insistir reclamant, puix que, en aquest punt, ens estem jugant la dignitat de la República i la fe del poble en ella.

En diverses circumstàncies, en converses particulars i fins en assemblees públiques, nosaltres l'hem feta aquesta reclamació, basada en casos concrets, i hem de dir que la raó que, en resposta, se'ns donà, no ens va pas convèncer del tot.

Ens deien: «—Teniu tota la raó, però no podem, per ara, fer-hi res. En tots aquests casos segurament que ells cuidaren de cobrir-se, de salvar les apariències. Us hauran burlat, però complint tots els requisits de la llei; us hauran enganyat, però sense que pogueu demostrar-ho. Si fem, doncs, una interpel·lació a les Corts, donarem un pas en fals i ens exposem a fer el ridícol. A més, advertim una cosa molt important: nosaltres —i en això el nostre criteri és i deu ésser absolut— volem que el Poder judicial sigui del tot independent i el volem lliure, no ja sols de tota mena d'influències a ell estranyes sinó, i més encara, de les ingerències dels polítics i del Poder executiu. Comprenen tot l'alcanc d'aquesta resolució de pura doctrina democràtica? Ara bé, està clar que essent les coses tal com en aquest punt són, i si fa o no fa, com eren abans, aquesta resolució ens perjudica en molts casos, però...» I l'argumentació-resposta continuava en aquest sentit.

ALBERT SANS

Llissà de Vall, 20 d'Abril-1932

de tot progrés industrial i agrícola. Es per això que els soviets s'han ocupat d'una manera particular en la construcció de grans teixits de vies ferrades en tota la superfície del seu territori, puix hi han extensions fins de 11000 quilòmetres d'Est a Oest i 4500 de Nord a Sud, que fins avui estaven completament incomunicades. En esclatar la Revolució, la xarxa de f. c. russos era de 60000 quilòmetres en mal estat, i a la fi del plà ha d'ésser de 780.000 quilòmetres.

L'explotació de les mines de carbó, per a atendre les necessitats industrials, també ha estat formidable. Seguint la contrassenya de Molotov, han estat mecanitzades totes les conques del Donetz i del Don amb els més moderns procediments fins a tal punt que han arribat a rendir quantitats fantàstiques de mineral.

La colossal empenta del plà quinquenal ha fet coses que semblen humanament impossibles, tals com l'explotació de les mines metal·lúrgiques, essencial a la industrialització, les obres realitzades a la conca carbonera del «Kuznetz» i a l'Ural metel·lúrgic, la visió futura de l'estepa socialitzada, les grans centrals electro-tècniques, l'aprofitament de les aigües del Volga i del Dnieper, la construcció de pantans i salts per a electrificacions. Hi ha colònies industrials per a la fabricació de tractors i maquinària agrícola, on hi treballen 300.000 homes, com són, per exemple, les de Orck i Aktabink. La Zla-Turt Salkinks Misay de

Sverdlor suministra 400.000 K. V. de força motriu i 12.000 enginyers estan a les ordres del govern dels soviets cobrant bons sous, per a ajudar a realitzar l'obra formidable del plà dels cinc anys. Rússia és, ademés, la segona potència petrolera del món. Els mars subterranis de petroli sota els pics més alts d'Europa, en el Càucas, han contribuït a fortificar l'economia socialitzada del país dels soviets.

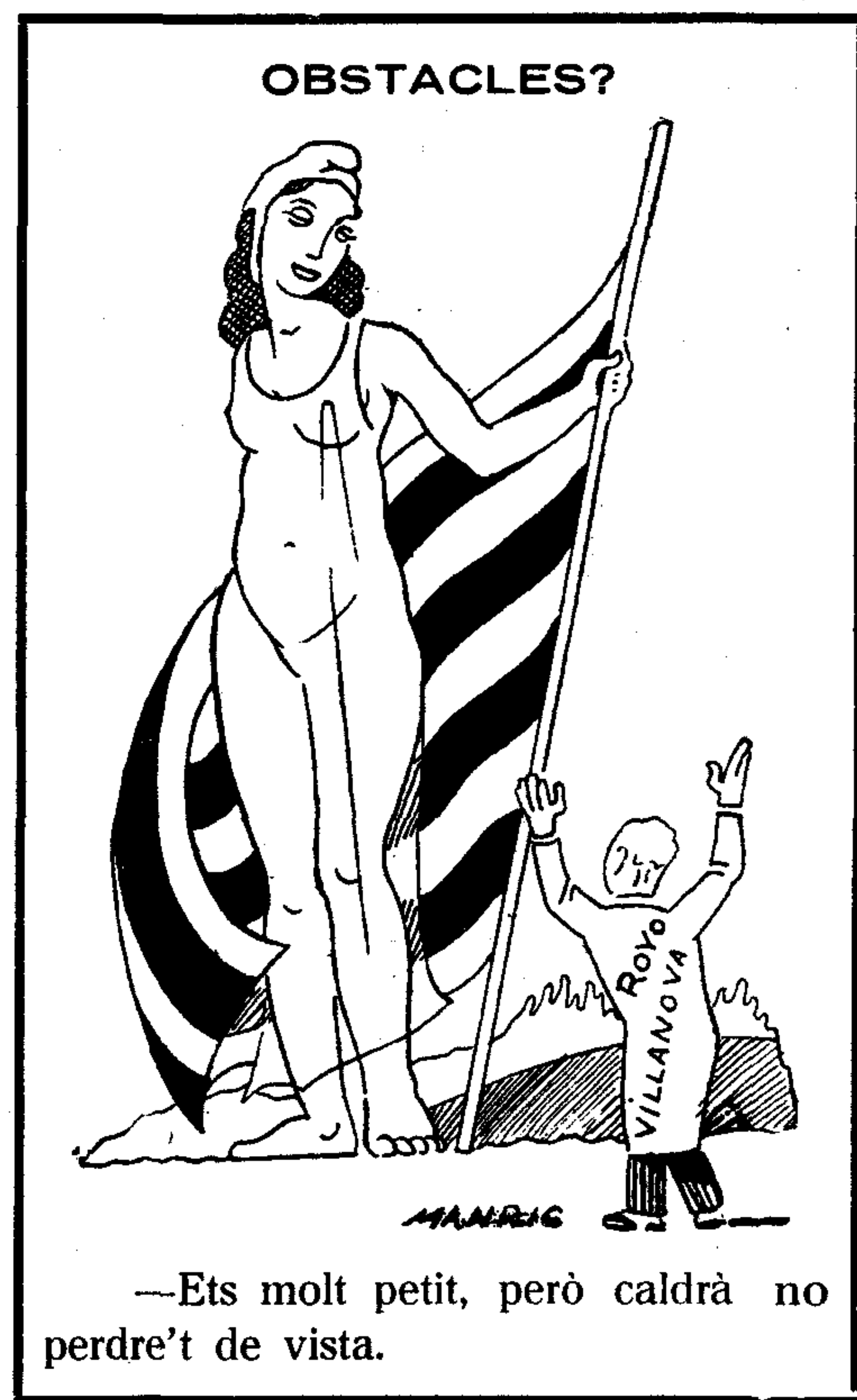
La gran explotació agrícola realitzada en les estepes de la «Georgia» per mitjà de procediments tècnics i moderns, està rendint actualment interessos fabulosos. Hi ha finques, l'extensió de les quals és de 250.000 hectàries, col·lectivitzades i explotades pel Govern. El camperol és preparat per mitjà d'escoles tècniques, on adquireix la cultura necessària per a poder tractar amb competència els problemes de la terra.

Les grans explotacions forestals i plantacions cotoneres són una de les fortes bases del pla econòmic i industrial de la dictadura roja.

Una de les coses més formidables d'aquesta revolució gegant és la cultura. El passat any 1931 el govern ha invertit en el pressupost de cultura 20.000.000.000 de pessetes; és a dir, prop de sis vegades el pressupost global espanyol. No cal dir la feina que això representa. Un país que té 76 llengües diferents i de les quals avui n'hi havia sols unes poques que estaven gramatitzades, avui ho són totes. A cada República

s'ensenya l'educació elemental amb la pròpia llengua. Això representa un treball immens, a més de la gran creació d'escoles de totes classes, instituts acadèmics, museus, biblioteques, centres tècnics especialitzats, etc., etc. No hi ha dubte que és l'obra més immensa que cap poble del món ha realitzat en matèria cultural.

Allà la vida és en comú. La llar, la nostra estimada llar no existeix. Hi han grans menjadors comuns, grans centres de reunió, biblioteques, clubs, tot és materialitzat. L'home no coneix el sentimentalisme, únicament la passió. L'Estat és

—Ets molt petit, però caldrà no perdre't de vista.

L'Exèrcit de la Fam avança...!

Barraques... Misèria... Fam... Esforç inútil el nostre. Es l'herència d'una moral corrompuda. La moral Jueva Cristiana. La moral de totes les religions, de tots els ídols. De Crist i de tots els Cristos que havien existit abans d'ell. De Fó, Joel, Be-leño, Ati, Buda, Baco, Osiris, Cristina, Mitra, Adonis, etc. Diògenes, entre ells, no hauria trobat l'home, ni els homes, el Déu. Ells són el mite! El mite creador de l'esclavatge, de la submissió, dels ramats i dels pastors d'ànimes. Heus ací el seu

marc: Clerecia... Capitalisme... Burgesia... Militarisme... Són els nostres genets de l'Apocalipsi. Heus ací la seva obra: Fe, chantage, ple-gàries... Barraques... Misèria... Fam...

* * *

L'exèrcit de la fam avança. Són uns condemnats a mort per ells, per vosaltres i per nosaltres. Inconsciència assassina! Avancen apesarat com els remers del Wolga. Cares famèliques. Ulls brillants de ràbia, d'indignació. Punys closos... dents apretades...

Cada dia són menys que els

d'ahir. Cada dia són més que els d'avui. Uns nins estiren l'americana del seu pare: «Volem pa! »Un calaix buit. Dues llàgrimes... un renec. Un home que no havia plorat ni renecat mai. El Crist de la capçalera salta per la finestra. Ja no fa miracles... Avui són ells; demà els nostres fills i nosaltres...

Parats... Parats... més parats... Els líders del obrerisme fan doctrinisme ful. Llencen obrers, contra obrers... Misèria, contra misèria... Fam, contra fam. Mentrestant l'opressió triomfa.

Cal un esforç comú. Ajuntar-nos a l'Exèrcit de la Fam. Junts podem

arribar a la fita provisional. No destruir. Edificar! No llibertaris antiliberals... Obreristes... Al front únic, Proletari!

Sentiu com renegen? N'ha cagut un altre! Es la poesia! Cada renec una poesia. Es la maledicció a l'inexistent Creador de tanta ignominia. Són els nostres germans! Avancen... Cares famèliques... ulls brillants... punys closos... dents apretades... Avancen apesarat com els remers del Wolga. De tots ells surt un crit unison: Lenin! Lenin!! Lenin!!! No és l'Ídol! Es la Prosa!

A. FUSTÉ i MONTPART

N · O · T · I · C · I · A · R · I

LOCAL

CARLES RIBA

A LA BIBLIOTECA POPULAR

El diumenge passat, dia 24, va donar una conferència en la nostra Biblioteca Popular, el culte escriptor i poeta Carles Riba, per tal de commemorar la Festa del Llibre.

L'acte fou organitzat per la Generalitat de Catalunya i es va veure extraordinàriament concorregut.

El parlament del senyor Riba fou interessant de debó i versà sobre la història de la nostra llengua des de que, ara fa cent anys, Aribau va iniciar la seva renaixença fins el moment present en que es troba en camí de la seva total maduresa.

Remarcà la influència que en aquesta resurrecció gloriosa han tingut Marian Aguiló amb la formació del primer diccionari, Maragall amb la seva poesia, Verdaguer amb els seus cants èpics que varen universalitzar l'idioma i Pompeu Fabra l'immortal filòleg que ha fet del nostre llenguatge un instrument adequat per a ésser emprat en l'alta cultura i entrar, així, en la noble competència de l'esperit amb els altres idiomes.

Feu notar com pot haver-hi patriotisme sense idioma, com ho demostra el cas dels irlandesos que han conquistat la llibertat del país, malgrat parlar l'anglès i el dels jueus que s'han establert novament a la seva pàtria, malgrat parlar els més diversos llenguatges.

Qualifica de venturosa l'equivocació dels catalans que han cregut que no podien sentir el patriotisme sense glorificar la seva llengua natural i han creat, així, l'orgull nacional indispensable per a renovar l'idioma i donar-li l'extensió i la glòria que li pertocquen.

el gran capitalista, l'amo exclusiu de tot, el controlador de totes les coses. L'interès, l'egoisme innat entre els homes és ofegat per la igualtat social.

Mes, quan desapareixin els «forceps» de la dictadura staliniana, què serà del gegant formidable que ocupa la sisena part del nostre planeta?

JOSEP FIGUERAS BASSET

Acabà la seva peroració, exhortant els lectors a que s'aficionin a llegir en català i cooperin, d'aquesta manera, a l'obra de creació que Pompeu Fabra ha iniciat i que dintre de poc temps veurem acomplerta.

Carles Riba fou molt aplaudit en finalitzar la conferència i acte seguit va tenir lloc el repartiment dels llibres amb què la Generalitat ha obsequiat els lectors infantils que més s'han destacat durant l'any.

LA CONFERÈNCIA D'EN MAURIN A «LA UNIÓ LIBERAL»

Dijous al vespre, organitzat per un grup de simpatitzants del «Bloc Obrer i Camperol», tingué lloc, en el saló d'espectacles de «La Unió Liberal», una conferència, a càrrec del propagandista Joaquim Maurin, sobre el tema: «El programa del Bloc Obrer i Camperol».

A les deu en punt, i amb un públic força nombros començà la conferència, demanant que se li permeti parlar en castellà perquè per ell li serà més fàcil que no pas en català.

En aquests moments un espectador intentà fer ús de la paraula i és contingut per l'orador qui li diu d'una manera molt correcta que faci el favor d'escoltar la conferència i que en acabat li accepta la controvèrsia i està disposat a contestar-li totes les preguntes que li faci.

Dit això, entra de ple en el tema anunciat. Comença dient que de no haver tingut lloc les revolucions democràtiques anglesa i francesa la història hauria quedat tancada, i, per tant no hauria estat possible fer la revolució a Espanya. Creu que a Espanya, forçosament la República hauria d'ésser democràtica ja que no era possible fer la revolució social i aquesta República havia de determinar quatre punts: enderrocar la monarquia, separar l'Església de l'Estat, alliberar les Nacionalitats Ibèriques, i solucionar el problema agrari.

La qüestió monàrquica creu ell que amb la marxa del rei el 14 d'Abril, no s'arreglà, sinó que calia haver canviat tot el mecanisme de l'Estat, i no s'ha fet i per això tot funciona com abans. Explica com el primer any de República, el Banc d'Espanya, ha fet 30 milions de beneficis més que els altres anys, i en canvi els treballs han anat minvant i s'han anat agreujant els conflictes obrers, ço és, augmentant l'atur forçós. Diu que Azaña si que sap distingir que és la República i la Revolució que cal fer perquè als pocs dies de tenir República digué: Ja tenim República, ara cal fer la Revolució.

Ataca els elements de la Lliga Regionalista, perquè diu que no són ni representen res més que els interessos de la burgesia catalana i del sistema capitalista, i que,

per tant, tots són uns reaccionaris. Remarca com si la Lliga hagués guanyat les eleccions del 12 d'abril, com així es creia, no hauria pas proclamat la República doncs ells no han estat mai republicans, ni ara ni abans, sinó que encara haurien apuntalat més fort la monarquia perquè era l'únic sistema que sempre han defensat. Per això creu que els que feren possible l'adveniment de la República, fóren els obrers que el dia 12 d'abril, com un sol home, votaren la candidatura que presentava l'Esquerra i que aquesta, dos dies després, complint la seva promesa, proclamava la República Catalana, a la vegada que els obrers d'Eibar també ho feien.

Detalla com la República Catalana, quedava trencada el 17 d'abril, amb motiu de la visita a Barcelona d'aquells ministres de Madrid, i que des d'aquell moment estem debatent la qüestió d'aquest Estatut que ni menys s'havia de fer, doncs el poble de Catalunya ja havia dit el què volia i no hi ha ningú que pugui discutir-l'hi.

Creu que en la qüestió religiosa, la República no ha fet el que devia fer solucionar-ho doncs malgrat que oficialment consta la separació del Estat, l'Església continua en peu i disfrutant de tots els privilegis com abans. La revolució agrària, no s'ha fet tampoc com devia fer-se, perquè creu que el projecte de reforma agrària que s'intenta fer aprovar pel Parlament, no és més que una moia del que caldria que fós. Esplica com no hi ha cap país del món amb règim democràtic, que permeti els latifundis i en canvi ací la República els permet i àdhuc pretent protegir els propietaris de les terres, pagant-les-hi més del que valen

agreujant el deute de la Hisenda de l'Estat.

Ataca la República per no haver solucionat els conflictes obrers, tal com devia fer-ho i fa l'apologia del programa del B. O. C. que creu el més just i més humà i exposa la seva creència que els obrers han de pertànyer a un Sindicat però s'han d'interessar, també, per la política, per a poder fer la revolució pel sistema evolutiu.

Declara que ell ha estat foragitat de la Internacional perquè sempre ha cregut que la meitat més un, donen el triomf democràtic.

En acabar fou molt aplaudit.

Organitzat pel «Centre Catalanista Republicà de Granollers», demà, Diumenge, primer de Maig, a les 6 de la tarda, i en l'estatge social (Saló Blau) del Cafè Comercial, donarà una Conferència pública, l'eminent jurista En Francesc Maspons i Anglasesell, qui glosarà l'interessant tema «La Generalitat de Catalunya i la República Espanyola».

El proppassat dimarts, quedà constituït en nostra ciutat el «Centre Radical-Socialista», adherit al Partit del mateix nom, del qual n'és un dels elements directius en Marcel·li Domínguez.

El seu estatge social ha quedat instal·lat en el carrer del Dr. Robert, 23, 1.ª i el Comitè Organitzador el formen els ciutadans següents: Alfred Canal, Josep Escobar, Pau Bonet, Joan Sayol, Antoni Guinart, Angel Lledós, Josep Estapé, Martí Soler, i Amador Garrell.

Lamentem l'atemptat comès en la persona del Batlle d'aquesta ciutat i celebrarem que aquest desgraciat succés no tingui conseqüències greus per cap dels seus actors.

Al mateix temps, protestem contra els energúmens que amb un odi incivil, impropï de polítics i de persones, descendeixin al terreny dels cafres, en alegrar-se d'actes com aquest, que només poden cometre's en un moment d'ofuscació.

Odiem el crim i compadim el delinqüent.

N • O • T • I • C • I • A • R • I

De la Comarca

SANT ANTONI DE VILAMAJOR

—Organitzat pel Casal d'Esquerra i Joventuts d'Estat Català es celebrà el passat dia 14 el Primer Aniversari de la Proclamació de la República, amb una sèrie d'actes els quals donaren lloc a exterioritzar les aspiracions de catalanitat del nostre poble.

Les Autoritats municipals, acompanyades de tot el poble, s'adreçaren en manifestació a l'antic carrer de França per a donar-li el nom del President Francisc Macià. Al descobrir-se la làpida on quedava gravada la voluntat d'un poble, l'orquestra entonà Els Segadors, i acte seguit, en Josep Palau, de la Joventut, feu un breu parlament enaltint la figura del nostre cabdill Francisc Macià, que la multitud sublla amb visques i aplaudiments a l'«Avi».

La comitiva es posà de nou en marxa fins a l'avinguda que porta el nom gloriós del 14 d'Abril, on dirigí la paraula a la manifestació el company Ramon Montero, qui glosà en un bell parlament aquesta data memorable en que fou proclamada la República Catalana, planyent-se de què aquesta ens sigui escamotejada per un Estat, a ço que el públic, amb crits de Visca la llibertat de Catalunya, donava mostres de la coincidència de criteri i éssent molt aplaudit al finalitzar el seu discurs.

Acabat aquest acte, tothom es dirigí a la plaça major on el Chor de la Societat Choral Rosinyol, entonà La Marsellesa al final de la qual l'amic Tauler dirigí unes breus paraules al públic invitant-lo per les 4 de la tarda a un miting en el local del teatre del poble.

L'orquestra donà una audició d'escollides sardanes, entre elles La Santa Espina, que foren puntejades per la Joventut i acte seguit tothom es dirigí a celebrar la diada a la taula llur.

A les 4 de la tarda, arribà el ferm republicà Grau i Ros per prendre part en el miting organitzat.

Obrí l'acte el company Palau amb un discurs de presentació, cedint la paraula després a n'en Jaume Brugat, soldat de Prats de Molló, qui entre altres coses glosà la llibertat conquerida i la que estem en vigílies d'obtenir.

Josep Tauler feu una exposició acurada de la tesi nacionalista, fent ressaltar la conseqüència que sobre aquest punt sosté l'Esquerra Republicana de Catalunya, i precisant la posició a adoptar les Joventuts d'Estat Català.

Parlà després Ramon Montero qui entre altres coses estimulà les dones a prendre part a la lluita per la llibertat de Catalunya.

Per final d'acte prengué la paraula en Grau i Ros qui feu un bell parlament comparant la República d'ara amb la passada i glosà el nou règim que obra un ample camí a la llibertat i a la Justícia. Parlà després del nacionalisme català i de les aspiracions del nostre poble, sentint-se contínuament aplaudit.

Al finalitzar l'acte, el públic a peu dret amb visques per Catalunya i pels seus homes dirigents, premià amb una perllongada ovació els oradors.

Seguidament tingué lloc lluit ball per fi de festa.

Els organitzadors de la diada, es poden donar per satisfets.—CORRESPONSAL.

LLISSÀ DE VALL

—Sembla que per ací anem a unes eleccions. Uns dies enrera, la Comissió del repartiment de consums, integrada solament per vocals nats o sigui pels majors contribuents, cregué que podria fer ella els nomenaments dels vocals d'elecció popular, sense que aquesta elecció hagués estat convocada. Aquells nomenaments foren rebutjats, naturalment, i, això, no sols tre-

gué de pollaguera als tres cacics i mig que patim, sinó que els situà en la necessitat de convocar ara l'elecció, que ja havia d'haver tingut lloc molt temps enrera.

A l'entorn d'aquest fet, corren varis rumors. Un, que el Secretari substitut, que ara tenim, que ho és el titular de Llíssa de Munt, ha dit que convocarà l'elecció, donant-nos tan poc temps, que no sabrem que fer. Si això és veritat, que es posi tranquil el senyor Valls, car l'estem esperant, precisament. I un altre rumor, d'última hora és que ens volen proposar un *arreglo*. Oidà! Vingui de seguida, que nosaltres no volem pas res més que això, un *arreglo*: i arreglar el repartiment de consums!

—En *Jepet de cà'n Pujades*, Juge municipal d'ací, és dels nostres veïns el qui més ha malparlat de la República i del nostre futur Estatut d'autonomia. I bé, per la festa de cap d'any de la proclamació de la República, va anar a Madrid. Va anar-hi afegit amb el chor de Clavé de La Roca. Sembla extrany això, veritat? Doncs no és gens. Hi ha gent que per tal de poder gorrer, no mira res. A més, això de tenir dignitat i vergonya va a naturals i, qui no en té, no en gasta.

Si això no fós així, davant del refús de part d'aquest poble, ja fa vora un any que haurien dimitit totes les autoritats i, al davant de tots, l'Ajuntament. Però, ja, ja.

—Nota deportiva: L'incommensurable senyor Marcel·li Vilardebó està realitzant aquests dies una gesta deportiva d'una tal performança, que cal que les cròniques comarcals i fins les de la capital se'n facin ressò. Malgrat la seva corpulència i amb el seu auto Ford, repintat amb un blau elèctric que és un crit de joventut damunt la decrepitud de l'armatoste, ha emprès un viatge d'anada a Madrid i tornada. Li desitgem un feliç èxit i que no se li'n ressentin gaire els ossos.—CORRESPONSAL.

LES FRANQUESES

—El passat diumenge, dia 17, tingué lloc una reunió general a la Societat Republicana Federal d'aquesta població.

L'objecte principal d'aquesta reunió, era tractar de l'homenatge a Lluís Companys. Per aclamació s'acordà adherir-s'hi firmitant les fulles, els concurrents.

També assistí al banquet de Belles Arts una nodrida representació d'aquesta Societat.

—S'ha cursat la corresponent denúncia al Govern Civil, per no haver-se secularitzat cap cementiri dels quatre que hi ha al districte municipal.

A les Franqueses, per molts conceptes, la República encara no hi ha arribat, però hi arribarà prompte.

—S'ria convenient saber amb quina llei el recaptador de contribucions pot amenaçar els contribuents de Les Franqueses dient-los que si no treuen els rebuts de

consums, no els entregará els de la contribució.

Nosaltres, fins al moment, ignorem quin parentiu hi pot haver entre un pagament a l'Estat i un de municipal per a poder amenaçar en la forma que s'ha fet, ja que un recaptador de contribucions de l'Estat, no deu inmiscuir-se en assumptes municipals.—CORRESPONSAL.

ST. ESTEVE DE PALATORDERA

—El 14 d'aquest mes es celebraren actes republicans que són dignes d'aquest poble.

Al matí, un bon nombre de socis del «Centre d'Esquerra», donaren una passada per tots els carrers, acompanyats per l'Orquestra La Lira de Sant Celoni, la qual interpretà «Els Segadors», l'Himne Internacional, etc.

A la tarda i a la nit, tingué lloc un ball de societat, amenitzat per la deliciosa Orquestrina Richou-Jazz.

L'alcalde no va assistir a cap d'aquests actes i molt menys no va contribuir a cobrir les despeses de la festa.

Com poden comprendre, al nostre poble tenim, per no perdre el costum, un batlle model.

Encara està coronat per l'article 29, era dels que anaven a Madrid a les manifestacions de la U. P., i el pitjor és, que no pot fer res sense prèviament consultar-ho amb els cacics.

—Un altre dia parlarem de les escoles.—CORRESPONSAL.

FIGARÓ

—Salut i llarga vida periodística desitgem al nostre periòdic que ha vist la llum. Els pobles de la Comarca del Vallès Oriental estaven necessitats d'un òrgan com INQUIETUD per a la defensa dels ideals d'Esquerra Republicana i lliurar la batalla contra tants reaccionaris com abunden en els nostres pobles. Salut!

—Coincidint amb el primer aniversari de la proclamació de la República, un bon nucli de socis d'Esquerra del Figaró varen assistir al lunch-homenatge al lluitador i amic nostre Josep Figueras, que el Centre d'Esquerra de La Garriga li dedicava.

Nosaltres, després de felicitar l'amic Figueras i el seu defensor senyor Pujol i Font, hem de felicitar, també, de una manera expressiva el pare de l'homenatjat per haver educat un fill, basant-se en les dues paraules que tant signifiquen: Llibertat i Justícia.

—El dia 14, primer aniversari de la proclamació de la República, quan arreu d'Espanya ningú no treballava, reconeixent el que tal dia representava per les llibertats del nostre poble, aci es boicotejava la República, treballant quasi tothom. I això ens recordava (i el senyor Moles, ho ha de tenir en compte) les manifestacions fetes per una comissió que va visitar-lo i li va dir «que ells eren republicans i acataven el poder constituït.» Ja ho veiem i ho tindrem en compte. — EL CORRESPONSAL.

LA GARRIGA

El 14 d'Abril la «Joventut d'Esquerra Republicana» organitzà grans festes per a commemorar l'aniversari de la República. El vespre del mateix dia oferí un xampany d'honor al seu secretari Josep Figueras, al qual assistiren el diputat J. Grau Jassans, Lluís Capdevila i J. Ll. Pujol i Font. També hi assistiren representacions de Figaró, Sta Eulàlia, Caldes, Vic etc., etc.

—El mestre de l'Orfeó en Josep Aymenrich està foll de raviola per haver perdut el judici Figueras, tot i comptar amb la col·laboració del seu íntim amic en Gilbert Fontdevila, de Granollers, el qual es prestà a fer de gosset llepador, fent servir una lletra que li havia adreçat en Figueras per prova acusatòria. Cal que vigilin a Granollers amb en Fontdevila, car ja veieu que és un individu que es presta a tot, més apesat de tot, la justícia de la República és justícia, senyors cavernaris, i cal que cerqueu amb un llum l'autor de l'article de «La Campana de Gràcia» encara que us cogui pel que deia de vosaltres i no de les noies de l'«Orfeó Garriguenc», que sempre ens han merescut un alt concepte, salvant alguna excepció escaducera.

Al sastre castiç i al senyor Serrano també els cou la llaga i tot coincideix amb la guillada del rector. Els cavernaris frisen i no sabem com acabarà.

—Uns comparses de l'«Orfeó Garriguenc», estan de desgràcia, puix no han pogut rehabilitar (segons ells), «el honor mancillado de unas doncellas».

En Fontdevila, actor d'aquella comparsa, amb el seu treball de sapa no ha tingut èxit; se li vegé el llautó i... la mala baba, així com la lletra que en Figueras li escrigué recordant-li que ell no es prestava a ésser víctima d'una emboscada, la qual cosa succeí, puix la dita lletra aparagué junt amb les notes testificals.

El veritable protagonista i director de l'afer, un hipòcrita ensotanat amb ànima de jesuïta.

De tota aquella maniobra repugnant, qui n'ha sortit més bé ha estat el processat, malgrat que el lletrat acusador el tractés, en plé procés, de cinic.

A l'exprocessat Josep Figueras, se li ha reconegut que és un home i com a home li han construït el pedestal.

Defensà en Pujol i Font. Ho feu molt rebé.

Ara, la repugnant massa cavernícola després d'aquesta desfeta moral i material, (puix ells sols sabran el què els costarà) intenta amb llurs eines indignes i fastigoses socavar aquest pedestal tant dignament guanyat, pel nostre amic Figueras. Es parla de boicotejar-lo i per això s'uneixen els bons republicans Acció Catalana, Lliga i Carlins.

El més xocant del cas, és que aquesta vegada (segons rumors) entren en escena unes monges i l'alt prestigi d'un ex senyor Rector.—EL CORRESPONSAL.

Aspecte que presentava el xampany d'honor dedicat a En Josep Figueras de La Garriga